

[Niels Hølvæg Petersen]

givningen kan forstås og accepteres. Det er en forudsætning for dens succes.

I sidste uge af samlingen er der jo sket det, at venstre og konservative har allieret sig med centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti for at skabe et, som det hedder, slagkraftigt alternativ til den siddende regering. Vi bebrejder ikke de fire partier, at de indleder sådanne drøftelser. Det er deres ret. Men de fire partier bidrager dermed til at skabe en ny politisk situation, og det er formentlig også det, der har været tilsigtet.

Samlingen begyndte med enighed mellem de fire gamle partier om et større økonomisk indgreb. Denne samarbejdslinje er det nu tilsyneladende de fire partiers hensigt at bryde. Vi undrer os over det, vi kan ikke se perspektivet i det. Perspektivet må jo være, hvis alternativet skal være slagkraftigt, at man må indstille sig på i givet fald at skulle danne regering med støtte fra fremskridtspartiet. Det skræmmer os, og det er især skræmmende, fordi en sådan regering og et sådant perspektiv jo ikke vil fremme mulighederne for at føre en virksom indkomstpølitik.

Danmark kan ikke og skal ikke regeres fra højre. Danmark kan ikke og skal heller ikke regeres fra venstre. Sidst socialdemokratiet forsøgte det, mistede socialdemokratiet 24 mandater og fremskridtspartiet vandt 28. Eksperimentet kan ikke friste til efterfølgelse. De langsigtede skadevirkninger for folkestyret og folkestyrets handlekraft har været skræmmende store.

Hr. Gert Petersen brugte vittigt betegnelsen om min tale på Samsø, at her havde oraklet fra Samsø talt. Jeg synes, det var meget morsomt. Men der er jo det særlige ved orakler, at de gav uklare svar. Det, hr. Gert Petersen ikke kunne lide ved det, jeg sagde på Samsø, var jo ikke, at det var uklart, men netop at det var krystalklart: der kan ikke baseres en økonomisk politik på venstrefløjen. Det er krystalklart sagt, og det er ikke noget orakelsvar. Danmark skal regeres fra midten. Kun derfra kan forandringerne komme. Det er midten i dansk politik, der har dette privilegium, men dette privilegium er samtidig en forpligtelse til, at midten i dansk politik ikke bare er en slap mellemproportional eller et tilfældigt mødested for et politisk kompromis, men også et udgangspunkt for nytænkning og politisk fornyelse.

Der har i de sidste uger været talt om folketingsvalg til efteråret eller i hvert fald før overenskomstforhandlingerne. Det er ikke nogen god idé. Vi opfatter det som meget vigtigt, at vi bryder en ond cirkel. Vi har siden 1971 haft valg hvert andet år. Vi havde valg i 1971, vi havde valg i 1973, vi havde valg i 1975, og vi havde valg i 1977 - til skade for folkestyrets funktion og kun til gavn for yderfløjene. Hverken 1978 eller 1979 bør være valgår. Det løser ingen problemer, men kan skabe nogle nye.

Der ville ved et valg nu logisk være tre muligheder. Den ene er, at socialdemokratiet alene fik flertal sammen med venstrefløjen. Det ville ikke åbne op for en frugtbar udvikling. Tværtimod er der stor risiko for, at det bare ville sætte de politiske centrifugalkræfter yderligere i bevægelse. Den anden mulighed ville være, at venstre, konservative, CD og kristeligt folkeparti kunne få flertal sammen med fremskridtspartiet. Den mulighed er lige så skræmmende. Den tredje mulighed er, at valget giver samme situation som den nuværende og lægger et ubønhørligt krav på partierne om politisk samarbejde. Men hvis dette bliver udfaldet, så er der faktisk ingen grund til at afholde valg, så kan man lige så godt fortsætte i det nuværende folketing med de vanskeligheder, det giver, men også med de muligheder, det trods alt giver.

Jeg vil til slut omtale en sag, som særlig ligger os på sinde: vort forslag om 18 års valgretsalder, som forleden blev vedtaget med overvældende flertal. Vi ved, at der bliver en folkeafstemning herom til efteråret. Dens resultat bør blive et klart ja til 18 års valgretsalder. Myndighedsalderen er 18 år. 18 års valgretsalder er for længst gennemført i de fleste af de lande, vi plejer at sammenligne os med. De 18-20-årige, som i dag er forment valgrej, bærer til fulde deres byrder, ved det økonomiske tilbageslag. Det er på tide at give dem ret til at stemme og give dem medansvar for samfundsudviklingen.

Med dette skal jeg anbefale, at man vedtager tillægsbevillingslovsforslaget ved tredje behandling.

Jens Møller (KrF):

Da jeg i formiddags sad og hørte fremskridtspartiets ordfører, kom jeg til at tænke på en oplevelse, jeg havde for sådan noget